

KÁRPÁTALJAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

FELADATOK

a megyei magyar nyelv és irodalom vetélkedőre (2015-2016)

11. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

Matyás kiráj könyvtára a *Bibliotheca Corviniana* világhírű volt a maga idejében. Egyesek szerint a pápa könyvtára után Európában mindjárt a legértékesebb és legnagyob volt. Pedig mindössze 2000–2500 könyv lehetett benne. Csakhogy több falu árát érte egy egy ijen kötet. Hiszen kódexek, azaz hosszú évek munkájával, pergamenre kézzel írott és díszített könyvek, a híres corvinák sorakoztak benne.

Mitől volt olyan drága egy diszes kódex. A felhasznált anyagok és a készítése miatt. Egy teljes birkanyáj bőre és többféle mesterember különleges szakértelme kellett elkészítéséhez. A pergamenisták készíték el a pergament nyers álatbőrből. A fatáblából készített fedelet is rendszerint pergamennel vagy más nemes bőrel vonták be, a birkatürelmű gypjasok legnagyob réműletére. Végezetül a legértékesebb kódexek kötését arany vagy ezüstdíszítésekkel, mesteri ötvösmunkákkal látták el, sőt drágakővel ekitették. A corvinakötetek kötése fényűző volt. A különleges bőrkötéseken kívül aranydíszes, bordó-lila bársonyba is kötötték a corvinákat, amejek kötéstábláit zománcozott vagy aranyozott címeres kapcsok fogtak össze.

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (14 pont)

A kalandozó magyarok szívesen csapták be az ellenséget színlelt meghátrálással.

3. Egészítsd ki az alábbi mondatokat! Készítsd el az összetett mondatok szerkezeti rajzát! (12 pont)

- a) Arra szeretnék kérni,
- b) Annyi almát szeretnék venni,
- c) Úgy fogok viselkedni,
- d) Annyi ajándékot kaptam,
- e) Azt akarom mondani,
- f) Olyan leszek,

4. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat! (10 pont)

kilogramm, könyveitek, elfoglaltabb, archívum, fogószik, mandzsetta, Eötvös, Dessewffy, Habsburg, Shakespeare

5. Magyarázd meg a hasonló alakú szavak jelentését! Alkoss velük külön-külön mondatot! (9 pont)

gondtalan – gondatlan
jelentése – jelentősége
értetlen – érthetetlen

6. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (8 pont)

- a) Egy katonaének
- b) Szigeti veszedelem
- c) Himnusz
- d) Zalán futása
- e) Az apostol
- f) Vörös és fekete
- g) Az ember tragédiája
- h) A vaáli erdőben

7. Jellemezd Lucifer alakját Madách Tragédiájában! (8 pont)

8. A következő fogalmak Mikszáth Kálmánhoz kapcsolódnak. Hogyan? (6 pont)

a) Szklabonya –	d) Pesti Hírlap –
b) Rimaszombat –	e) Tót atyafiak –
c) Mauks Ilona –	f) Beszterce ostroma –

9. Írd le az alábbi irodalmi hősök megfelelő (női/férfi) párját! (8 pont)

a) Pongrácz István –	e) Melinda –
b) Tóth Mari –	f) Bornemissza Gergely –
c) Ádám –	g) Dulcinea –
d) Noémi –	h) Baradlay Richárd –

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! Az a, b, c idézeteknek írd le a folytatását is 3-4 sorban! (13 pont)

- a) Szép pénz; de adhatsz-é hát mindenik
szükölködőnek? Visszaadja-é
ez a halottakért hullt könnyeket?
- b) Gondolatim minden reggel,/ Mint a fűrgé méh,/ Repkedtek a friss meleggel / Rózsáim felé.
- c) A történet röpülése / Csak egy sóhajtás lengése,/ Pára minden, pompa s ék: / Egy ezred egy
buborék.
- d) Oh, fáraó, zúzz el, de megbocsáss,
Ha a nép jajja nem hágy megnyugodni!
- e) Majd az egész falu künn volt az utcán, sorfalat képezve a Tóth-kúriáig. A férfiak
tiszteletteljesen levették kalapjaikat, míg a násznép átment.

Összesen: 108 pont